2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Lozan'da Türkiye ile Yunanistan arasında nüfus mübadelesi (karşılıklı nüfus değişimi) kararı alındı. Buna göre Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler yer değiştirecekti. İstanbul'daki Rumlar ve Batı Trakya'daki Türkler bu değişimin dışında tutuldu.

a) Mübadelenin dışında tutulan toplulukları yazınız. **8 p**

b) Nüfus mübadelesinin Türkiye açısından bir sonucunu açıklayınız. **9 p**

2. Halide Edib Adıvar'ın *Ateşten Gömlek* adlı romanı Millî Mücadele yıllarında yazılmıştır. Roman, İzmir'in işgalinden sonra Anadolu'da başlayan direnişi ve bu direnişe katılan insanların yaşadıklarını anlatır. Yazarın kendisi de Millî Mücadele'ye katılmıştır.

a) Bu romanın Millî Mücadele Dönemi'ni incelemek isteyen biri için neden önemli bir kanıt olabileceğini açıklayınız. **9 p**

b) Millî Mücadele'yi konu alan başka bir sanat ya da edebiyat eseri yazınız. **8 p**

3. Ekim 1923'te hükûmet istifa etti ve yeni hükûmet kurulamadı. Ayrıca yeni Türk devletinin yönetim biçiminin adı henüz konmamıştı. Mustafa Kemal'in önerisiyle 29 Ekim 1923'te TBMM, cumhuriyeti ilan etti ve Mustafa Kemal ilk cumhurbaşkanı seçildi.

a) Cumhuriyetin ilan edilmesinin iki nedenini metinden yazınız. **8 p**

b) Cumhuriyetin ilanının millî egemenlik açısından önemini yazınız. **8 p**

4. Cumhuriyetin ilk yıllarından önce ülkede farklı hukuk kuralları ve mahkemeler vardı: Müslümanların davalarına şeriye mahkemeleri, bazı davalara nizamiye mahkemeleri, azınlıkların aile işlerine kendi cemaat mahkemeleri bakıyordu. 1924'te şeriye mahkemeleri kaldırıldı, 1926'da Türk Medeni Kanunu kabul edildi. **17 p**

Bu düzenlemelerle hukuk alanında ne sağlandığını yazınız ve bunun toplumsal hayata bir yansımasını açıklayınız.

5. 1 Kasım 1928'de Türkçenin seslerine uygun Latin harflerine dayalı yeni Türk alfabesi kabul edildi. Yeni harfleri halka öğretmek için 1 Ocak 1929'da **Millet Mektepleri** açıldı. Bu okullarda kadın, erkek, genç, yaşlı herkes okuma yazma öğrenebiliyordu.

a) Millet Mekteplerinin açılma amacını yazınız. **8 p**

b) Yeni alfabenin okuma yazma öğrenmeyi neden kolaylaştırdığını metinden yararlanarak açıklayınız. **8 p**

6. 21 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu kabul edildi. Aynı yıl "paşa, bey, efendi, ağa, hacı, hafız" gibi lakap ve unvanların resmî kayıtlarda kullanılması yasaklandı; bunların yerine "Bay" ve "Bayan" sözcükleri kullanılmaya başlandı.

a) Soyadı Kanunu'nun günlük ve resmî hayata bir yararını yazınız. **9 p**

b) Lakap ve unvanların kaldırılmasının hangi anlayışı güçlendirdiğini açıklayınız. **8 p**